

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Studiewijzer Nationale Opleiding MediaCoach

E-learning mét persoonlijke studiebegeleiding

Inspirerende opleiding voor professionals: digitale geletterdheid, mediawijsheid, mediaempowerment, AI-informatievaardigheden.

Samenvatting van deze studiewijzer:

Ontdek de bruisende wereld van de Nationale Opleiding MediaCoach, jouw springplank naar expertstatus in digitale geletterdheid en mediawijsheid! Geschikt voor professionals uit vele vakgebieden met als vooropleiding HBO of MBO+. De opleiding biedt jou alles wat je nodig hebt om een verschil te maken in de snel veranderende digitale wereld. Jouw opleiding begint met een inspirerende online kick-off, gevolgd door een persoonlijke intake. Zo kunnen we samen jouw leerdoelen scherpstellen en al je vragen beantwoorden. Daarna behandel je de modules via zelfstudie in onze e-learning omgeving. Je verdiept je in actuele en belangrijke thema's zoals AI, online privacy, cyberpesten, seksuele vorming, commercie. Wat het nog specialer maakt, is dat je leert hoe je al deze kennis op een begrijpelijke en toegankelijke manier kunt overbrengen op jouw doelgroep en vakgebied. Het hart van de opleiding is ons gedachtegoed van media-empowerment, mediawelzijn en jouw nieuw ontwikkelde coachingvaardigheden.

Zelfstudie met persoonlijke studiebegeleiding

Gedurende de opleiding sta je er niet alleen voor; je krijgt tweemaal persoonlijke studiebegeleiding om je stevig in het zadel te houden. Je besluit de opleiding met een eigen Mediawijsheid Beleidsplan, zodat je direct ná de opleiding impact de opgedane kennis en vaardigheden kunt toepassen.

Deze opleiding is niet alleen ideaal voor professionals in onderwijs, bibliotheekwezen, jeugdhulpverlening en buurtwerk, maar ook voor wie als zelfstandig Nationaal MediaCoach aan de slag wil gaan.

Officieel certificaat. Professioneel MediaCoach netwerk. Kosteloos lesmateriaal. Keurmerken.

Na succesvolle afronding ontvang je niet alleen het officiële certificaat, maar treed je ook toe tot een dynamisch netwerk van ruim 1.250 MediaCoaches wereldwijd. Je krijgt toegang tot dé exclusieve, wetenschappelijk onderbouwde lesmaterialen: het Nationaal Media Paspoort, geheel kosteloos. Bovendien zorgen we ervoor dat je helemaal up-to-date blijft met ons terugkomprogramma.

Interesse? Laat ons je opleiden!

- Aanmelding via: www.nomc.nl
- Opleidingskosten: 1890,- euro (excl. 95,- euro aan materiaalkosten)
- Inclusief examen (en een eventueel herexamen) en studiebegeleiding
- Heb je vragen of wil je overleggen? Jeroen van der Haas en Bamber Delver staan voor je klaar, dus bel of mail ons gerust: 072 – 888 7 222 of academie@mediaenmaatschappij.nl
- Startdata zijn maandelijks beschikbaar. Je vindt deze op: www.nomc.nl

Nationale Opleiding MediaCoach

In 2005 markeerde de Raad voor Cultuur een belangrijke mijlpaal met het uitbrengen van het advies 'Mediawijsheid, op weg naar nieuw burgerschap' aan de Tweede Kamer. De kern van dit advies was een oproep voor de opleiding van MediaCoaches binnen het onderwijssysteem van Nederland, gericht op het versterken van de mediawijsheid onder jongeren. Geïnspireerd door dit advies, werd in 2006 onder de vleugels van de Nationale Academie voor Media & Maatschappij (een initiatief van Stichting Reklame Rakkers) een expertisegroep gevormd. Deze groep had als taak het curriculum te ontwerpen voor de Nationale Opleiding MediaCoach, een programma dat zich snel onderscheidde als een cruciale stap in het bevorderen van mediawijsheid.

De opleiding heeft in de loop der jaren aanzienlijke steun en erkenning gekregen op Europees niveau, mede dankzij de financiële steun van de Europese Commissie via het Leonardo Da Vinci en het Erasmus+ fonds. De Europese Evens stichting heeft het programma zelfs benoemd tot 'good practice', een voorbeeld stellend initiatief om mediawijsheid binnen Europa te versterken. Verder is de opleiding een integraal onderdeel geworden van het European MediaCoach Initiative, ondersteund door het Erasmus+ Programma van de Europese Commissie. De rol van de MediaCoach in het bevorderen van digitale geletterdheid en mediawijsheid is daarmee onmiskenbaar geworden. Voor meer informatie, bezoek www.mediaenmaatschappij.nl

Wat doet een Nationaal MediaCoach?

Een Nationaal MediaCoach is iemand die expert is in mediawijsheid, digitale kennis en het empoweren van mensen in hun gebruik van media. Deze expert heeft de Nationale Opleiding MediaCoach succesvol afgerond en houdt zijn of haar certificering up-to-date met jaarlijkse bijscholing. MediaCoaches zijn cruciaal in het onderwijzen en inspireren binnen hun werkgebied of in samenwerking met andere organisaties. Ze zorgen ervoor dat kennis over mediaonderwijs en media-opvoeding niet alleen behouden blijft, maar ook verder ontwikkelt, soms zelfs buiten hun directe werkomgeving. Kenmerken van een MediaCoach zijn deskundigheid, inspiratie, een niet-oordelende houding, en het vermogen om boven de materie uit te stijgen. Deze eigenschappen worden in elke bijeenkomst benadrukt. Als leidraad en evaluatiemethode gebruiken ze de CHECK-methode, die helpt bij het geven van professionele feedback, zowel online als offline.

MediaCoaches werken via een eigen visie en methode: mediawelzijn en media-empowerment

In de afgelopen tien jaar heeft dit vakgebied een indrukwekkende ontwikkeling doorgemaakt. Uit wetenschappelijk onderzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen blijkt dat sinds eind 2015 het concept van media-empowerment steeds vaker wordt toegepast. Dit verwijst naar een innovatieve aanpak om mensen zelfverzekerd en vaardig te maken in hun mediagebruik. Binnen de opleiding wordt naast media-empowerment ook aandacht besteed aan mediawelzijn. Dit concept biedt een uitgebreide kijk op welzijn in een wereld waarin het leven zich zowel offline als online afspeelt. Digitale geletterdheid en mediawijsheid vormen de kern van de opleiding, waarbij de MediaCoach essentieel is in het bevorderen van deze vaardigheden binnen de eigen organisatie. Deze onderwerpen worden tijdens de opleiding diepgaand behandeld.

MediaCoaches werken in onderwijs, bibliotheek, buurtwerk, kinderopvang óf als ZZP'er

Sinds de start van de opleiding in 2007 zijn er meer dan 2.750 Nationaal MediaCoaches opgeleid. Ze werken vooral in het onderwijs, maar ook in bibliotheken, de zorg, kinderopvang, media en andere sectoren. Er zijn steeds meer MediaCoaches die als zelfstandige werken. De opleiding is niet alleen in Nederland beschikbaar; ook op Curaçao en Sint-Maarten zijn er MediaCoaches opgeleid. Sinds 2017 is de Academie betrokken bij het European MediaCoach Initiative, samen met universiteiten uit verschillende landen. In het voorjaar van 2023 is gestart met het ontwikkelen van een vergelijkbare MediaCoach opleiding in samenwerking met de Servische organisatie MediaDiversity. Dit project, ondersteund door de Europese Commissie, traint journalisten, media-experts en influencers in Servië, Albanië en Kroatië om de Nationale Opleiding MediaCoach te geven in hun eigen land.

European Media
Coach Initiative

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kernprincipes van de Nationale Opleiding MediaCoach

De Nationale Opleiding MediaCoach is gebaseerd op de volgende belangrijke uitgangspunten:

- **Positieve Benadering:** De opleiding legt de focus op het positief presenteren van media aan diverse doelgroepen, waarbij zowel de kansen als de voordelen van media benadrukt worden, in plaats van enkel de risico's en gevaren. We hanteren hiervoor het begrip *Mediawelzijn*.
- **Bewustwording en Kennis:** Het doel is niet om mensen te beschermen tegen media, maar om bewustzijn en begrip te vergroten over de invloed van een commerciële, gemedialiseerde samenleving. We hanteren hiervoor het begrip *Mediaempowerment*.
- **Zelfstandigheid bij de Jeugd:** Met kinderen en jongeren die op steeds jongere leeftijd online zijn, is het essentieel om ze te begeleiden naar zelfstandigheid in hun media-gebruik. Dit omvat onderwijs in mediakennis en het stimuleren van zelfreflectie op hun onlinegedrag, beslissingen en de emotionele impact van media. Het uiteindelijke doel is om hen te empoweren om slim en zelfstandig met media om te gaan, waarbij de nadruk ligt op *mediaempowerment*.

Opzet van de opleiding: train-de-trainer

Het doel van de Nationale Opleiding MediaCoach, een post-HBO niveau programma aangeboden door de non-profitorganisatie Nationale Academie voor Media & Maatschappij, is professionals te scholen in digitale geletterdheid en mediawijsheid. Deze opleiding, ontworpen met een train-de-trainer benadering, beoogt deelnemers uit te rusten met de nieuwste kennis, vaardigheden en attitudes. Hiermee kunnen zij op effectieve wijze deze inzichten pedagogisch en didactisch delen met anderen en zelf beleid ontwikkelen en implementeren

binnen hun specifieke werkvelden. Mediawijsheid, een essentieel onderdeel van digitale geletterdheid, omvat de kennis, vaardigheden en houding die nodig zijn om bewust, kritisch en actief te navigeren in onze diepgaand gemedialiseerde samenleving. Voor meer informatie over het werken aan digitale geletterdheid, zie www.kennisnet.nl/publicaties/werken-aan-digitale-geletterdheid-van-visie-naar-praktijk.

Competenties van een Nationaal MediaCoach

Een Nationaal MediaCoach is na de opleiding uitgerust met diepgaande kennis en vaardigheden op het gebied van digitale geletterdheid, mediawijsheid, en media-empowerment. Ze zijn goed geïnformeerd over relevante mediawijsheid-projecten zowel lokaal als internationaal en hebben een uitgebreid begrip van maatschappelijk besproken mediathema's, inclusief diverse standpunten voor een evenwichtig perspectief. Daarnaast zijn ze bij met de laatste ontwikkelingen in media- en informatietechnologie en kunnen ze relevante academische bronnen effectief toepassen in hun werk en bij hun doelgroepen. De opleiding richt zich op de ontwikkeling van een breed scala aan competenties: kennis, vaardigheden, visie en houding, met een sterke focus op de toepassing in pedagogische en didactische projecten voor meetbaar succes in de praktijk. Centraal staat ook de ontwikkeling van coaching-vaardigheden en persoonlijke groei, essentieel voor de voorbeeldrol van de MediaCoach. Een open, eerlijke en nieuwsgierige benadering is cruciaal voor effectieve ondersteuning.

De opleiding is gestructureerd rond vier kerncompetenties: Mediabewustzijn, Mediabegrip, Mediahouding, en Mediagedrag, die als leidraad dienen voor zowel de inhoud als de progressie van de studenten. Media-empowerment en Mediawelzijn vormen de grondslag van het curriculum, de gebruikte materialen en opdrachten die in modules en e-learning worden aangeboden.

Competenties Nationaal MediaCoach

De Nationaal MediaCoach beschikt na afronding van de opleiding over de benodigde kennis van digitale geletterdheid of mediawijsheid en media-empowerment als begrippen, maar is ook op de hoogte van relevante mediawijsheid-projecten in binnen- en buitenland. Daarnaast heeft de MediaCoach kennis van alle belangrijke mediathema's die een maatschappelijke discussie veroorzaken. Daarbij worden verschillende opinies behandeld, waardoor de MediaCoach een genuanceerd beeld krijgt van de stand van zaken. De Nationaal MediaCoach heeft kennis van de meest actuele ontwikkelingen op het gebied van media- en informatietechnologie, relevante wetenschappelijke bronnen, artikelen en onderzoek. De Nationaal MediaCoach kan deze toepassen voor het eigen werkveld en de eigen doelgroep(en).

Na de opleiding: breed scala aan competenties

De Nationaal MediaCoach beschikt na de opleiding over een breed scala aan competenties, die zijn gebaseerd op het ontwikkelen van kennis, diverse (media)vaardigheden, visie en mentaliteit. Tijdens de opleiding ligt de nadruk op het vertalen van deze competenties in meetbare pedagogische en didactische projecten, waardoor de Nationaal MediaCoach straks aantoonbaar succes behaalt in de eigen werkomgeving. Als rode draad door de opleiding heen is het ontwikkelen van de eigen coaching-vaardigheden en de eigen persoonlijke ontwikkeling.

De Nationaal MediaCoach speelt in de praktijk namelijk een belangrijke voorbeeldrol, waarbij een open, eerlijke en nieuwsgierige houding zonder te snel te oordelen, een voorwaarde is om mensen goed te kunnen bijstaan. De expertisegroep heeft onderzoek gedaan naar de wijze waarop mediawijsheid aan burgers kan worden aangeleerd. Het blijkt dat mediawijsheid uit 4 competentieniveaus bestaat. Deze 4 niveaus dienen als basis voor de inhoudelijke opzet van de Nationale Opleiding MediaCoach. Ook de studenten doorlopen zelf deze niveaus tijdens de opleiding: *Mediabewustzijn, Mediabegrip, Mediahouding, Mediagedrag*. We hanteren het gedachtengoed *Mediaempowerment en Mediawelzijn* als richtlijnen voor de gehele opleiding en de materialen en opdrachten die worden gebruikt.

CRKBO geregistreerd, lid van de NRTO, branche-erkend en Europees ondersteund

De Nationale Opleiding MediaCoach, aangeboden door de Nationale Academie voor Media en Maatschappij - een initiatief van Stichting Reklame Rakkers, culmineert in een examen dat toegang geeft tot het

prestigieuze 'Nationaal MediaCoach' certificaat. Deze stichting, een lid van de Nederlandse Raad voor Trainingen en Opleidingen (NRTO) met het NRTO-keurmerk, staat bekend om haar kwalitatieve opleidingsstandaarden sinds 2009, geregistreerd bij het Centraal Register Kort Beroeps Onderwijs (CRKBO). Daarnaast wordt Stichting Reklame Rakkers erkend door FCB, de certificerende instantie voor professionals in de jeugdzorg, kinderopvang en sociaal werk, en is het verbonden aan Mediawijzer.net, het door het ministerie van OCW opgezette centrum voor mediawijsheid. Samen met partners streeft Mediawijzer.net ernaar de mediawijsheid van alle Nederlanders te verhogen. In 2017 kreeg Stichting Reklame Rakkers een uitnodiging om als expert deel te nemen aan het Europese MediaCoach Initiative, een project dat vergelijkbare opleidingen in vijf andere EU-landen ontwikkelde met steun van het Erasmus+ Fonds van de Europese Commissie.

Opleidingsprogramma: startbijeenkomst, zelfstudie, persoonlijke studiebegeleiding

De Nationale Opleiding MediaCoach biedt een flexibele e-learning route, compleet met uitgebreide studiebegeleiding. De studio inhoud omvat een reeks actuele thema's, waaronder online privacy, cyberpesten, de impact van commercie binnen sociale media. Er wordt de nadruk gelegd op trends zoals kunstmatige intelligentie zodat MediaCoaches kunnen participeren op hetgeen voor hun doelgroep een rol gaat spelen. Elke student kan aanspraak maken op twee keer individuele begeleidingssessies, elk opgedeeld in twee delen van 20 minuten, door een begeleider. Deze begeleidingssessies zijn een verplicht onderdeel van het programma.

Kostenoverzicht Nationale Opleiding MediaCoach: 1890,- euro per deelnemer (excl. 95,- euro materiaalkosten)

Inclusief:

- Persoonlijke studiebegeleiding, tweemaal tijdens de opleiding
- Het afleggen van het examen
- Eenmalige mogelijkheid voor herexamen
- Officieel certificaat bij succesvolle afronding

Extra: Deelnemers die behoefte hebben aan aanvullende ondersteuning, bijvoorbeeld voor het opzetten van een eigen MediaCoach praktijk als zelfstandige of het ontwikkelen van activiteiten gericht op digitale geletterdheid, kunnen deze extra diensten aanvragen.

Voor details over de opleidingsdata, bezoek de officiële website: www.nomc.nl

Examenstructuur van de Nationale Opleiding MediaCoach

Om in aanmerking te komen voor het examen moeten studenten aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Deelname aan de onlinestartbijeenkomst
- Voltooiing van alle opdrachten
- Indiening van evaluaties voor elk dossier volgens de evaluatiemethode CHECK
- Zelfstudie, afronding van alle e-learning dossiers, inclusief de kennistoets
- Deelname aan de twee vereiste studiebegeleiding-momenten

Het examen omvat verschillende onderdelen:

- Theoretisch deel: Kennis over theorie vertaald naar de eigen werkomgeving (vakgebied en doelgroep)
- Houdingsdeel: Houding en benadering van de student ten opzichte van mediacoaching
- Praktijkdeel: Het opstellen van een eigen mediawijsheid beleidsplan op, gericht op hun werkomgeving.

Mocht het nodig zijn, mag elke student een eenmalig, kosteloos herexamen doen.

Verkrijging en verlenging van het Nationaal MediaCoach Certificaat

Na het succesvol afronden van het examen ontvangt de student het officiële Nationaal MediaCoach Certificaat. Dit certificaat erkent niet alleen de individuele prestatie, maar geeft ook het Nationaal Keurmerk Mediawijsheid aan de organisatie waar de nieuwe MediaCoach actief is. Door jaarlijks deel te nemen aan het terugkomprogramma, bestaande uit twee middagen, wordt het certificaat steeds verlengd. De MediaCoach ontvangt het verlengingscertificaat Nationaal MediaCoach per kalenderjaar. Deze verplichte terugkomdagen bieden flexibiliteit in vorm; ze kunnen fysiek bijgewoond worden, online gevolgd worden, of via e-learning worden voltooid. Gecertificeerde MediaCoaches kunnen kosteloos gebruik maken van het educatieve materiaal, het Nationaal MediaPaspoort en krijgen regelmatig literatuur aangeboden.

Nationale Keurmerk Mediawijsheid

Het Nationaal Keurmerk Mediawijsheid symboliseert dat een organisatie het belang erkent van mediawijsheid-ontwikkeling bij kinderen, ouders en andere volwassenen, en dit heeft verankerd in haar beleid. Binnen

deze organisatie functioneert een gecertificeerde Nationaal MediaCoach als het professionele contactpunt en drijvende kracht achter projecten gericht op mediawijsheid. Deze MediaCoach heeft met succes de Nationale Opleiding MediaCoach voltooid en neemt jaarlijks deel aan het terugkomprogramma om zijn of haar certificering actueel te houden.

Dit Nationale Keurmerk Mediawijsheid geeft aan dat een organisatie het belang van de ontwikkeling van mediawijsheid bij jeugd, ouders en andere volwassenen onderkent en dit in het beleid heeft opgenomen. Deze organisatie heeft een gecertificeerd Nationaal MediaCoach in dienst als professioneel aanspreekpunt en initiator van mediawijsheid projecten. De Nationaal MediaCoach heeft de Nationale Opleiding MediaCoach succesvol afgerond en neemt elk jaar deel aan het aangeboden terugkomprogramma (zie onder).

Terugkomprogramma: continu professionaliserings-programma voor Nationaal MediaCoaches

Om in te spelen op de snelle ontwikkelingen in de mediawereld, biedt de opleiding aan gecertificeerde Nationaal MediaCoaches een doorlopende mogelijkheid tot bijscholing. Na het afronden van de opleiding hebben zij gratis toegang tot de materialen van het Nationaal Media Paspoort. Daarnaast nemen zij twee keer per jaar deel aan het terugkomprogramma (het professionaliseringsprogramma), eenmaal in het voorjaar en eenmaal in het najaar. Deze bijeenkomsten zijn specifiek gericht op recente ontwikkelingen en trends die van belang zijn voor het beroepenveld van de MediaCoach. Tijdens deze bijeenkomsten hebben MediaCoaches de gelegenheid om hun kennis bij te spijkeren, te netwerken met collega's en de laatste inzichten toe te passen in hun praktijk. Er is ook ruimte voor MediaCoaches om thema's voor te stellen die zij relevant vinden voor het programma. Deelname aan dit programma zorgt voor de jaarlijkse vernieuwing van het officiële certificaat. Voor informatie over kosten en data van deelname, bezoek www.nomc.nl. Het terugkomprogramma bestaat uit 2 bijeenkomsten (van 3 uren elk) per jaar:

Voorjaar: Eind maart tot begin juni: online of fysiek

Najaar: Eind september tot begin december: online of fysiek

Ook bestaat de optie om het terugkomprogramma, tweemaal per jaar, via e-learning te volgen.

Kosten van deelname aan dit terugkomprogramma worden vermeld op www.nomc.nl (Terugkomprogramma).

Studiebelasting en studiebegeleiding

Studenten aan de Nationale Opleiding MediaCoach besteden *gemiddeld* 5 uur per dossier/module aan lezen en bestuderen van vakliteratuur en het aangeleverde studiemateriaal en het maken van de opdrachten.

Tijdens de opleiding wordt door de studenten gewerkt aan het opstellen van een professioneel *Beleidsplan Mediawijsheid*, waarmee zij na de opleiding direct met digitale geletterdheid, mediawijsheid, media empowerment en mediawelzijn aan de slag kunnen. Tijdens de opleiding worden de benodigde studierichtlijnen

gegeven. In de e-learning omgeving, de Campus, staat bij elk dossier en onderdeel vermeld hoelang de studieduur is ingeschat.

Evaluatie- en klachtenprocedure

De Academie hanteert een uitgebreide evaluatieprocedure bij elke sessie van de opleiding, waarvan de resultaten worden besproken tijdens de wekelijkse docenten-supervisie, maar ook tijdens het tweemaandelijks teamoverleg. Ook heeft de Academie een CRKBO goedgekeurde klachten – en geschillenprocedure, waarbij de deelnemers terecht kunnen bij een onafhankelijke klachtencommissie. Het is tevens mogelijk een beroep te doen op de NRTO-geschillencommissie, geheel volgens de NRTO Algemene Voorwaarden Consumenten, die door de Nationale Academie voor Media en Maatschappij worden gehanteerd.

Verbonden aan de opleiding zijn:

Bamber Delver: inhoudelijk coördinator en tevens deel van de directie van de Nationale Academie voor Media en Maatschappij. Onderwijsexpert Ivo Wouters: docent en studiebegeleider. Jeroen van der Haas: operational manager. Liesbeth Hop: opinieleider mediawijsheid en reclamewijsheid, directie Nationale Academie voor Media en Maatschappij.

Foto's: v.l.n.r.: Bamber Delver, Ivo Wouters, Jeroen van der Haas, Liesbeth Hop

Websites:

www.nomc.nl / www.mediaenmaatschappij.nl / www.nationaalmediapaspoort.nl

Contact via: academie@mediaenmaatschappij.nl

Telefoon: 072 – 888 7 222

Deze studiewijzer geldt als het vakleerplan van de Nationale Opleiding MediaCoach

De Nationale Academie voor Media en Maatschappij behandelt de gegevens van deelnemers als strikt vertrouwelijk en gebruikt deze slechts voor eigen communicatie. Wij hanteren de NRTO Algemene Voorwaarden Consumenten.

De Nationale Academie voor Media & Maatschappij is een project van Stichting Reklame Rakkers

Kamer van Koophandel Amsterdam 34208449